

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Jana Šmakala a soudkyně Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: **A. Z.**
zastoupený advokátkou JUDr. Alicí Hejzlarovou, LL.M., MBA,
sídlem Žitná 1575/49, Praha,

proti
žalovanému: **Generální ředitel Vezeňské služby České republiky,**
sídlem Soudní 1672/1a, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. VS-40114-12/ČJ-2022-80000L-51ODV ze dne 3. 5. 2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V souzené věci se soud zabýval tím, zda žádost žalobce o poskytnutí mimořádné odměny za výkon služby v době pandemie nemoci COVID-19 podle § 123 písm. a) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o

služebním poměru“) byla zjevně právně nepřipustná a řízení tak bylo správním orgánem správně zastaveno, anebo měl správní orgán o žádosti věcně rozhodnout.

II. Řízení před správními orgány

2. Žalobce je příslušníkem bezpečnostního sboru Vězeňské služby České republiky, svojí službu vykonával ve Věznici Plzeň. Dne 8. 11. 2021 podal k řediteli Věznice Plzeň žádost o poskytnutí mimořádné odměny za výkon služby v době pandemie nemoci COVID-19 podle § 123 písm. a) zákona o služebním poměru. Podle žalobce vláda České republiky schválila mimořádnou odměnu ve výši 20 000 Kč pro každého příslušníka bezpečnostních sborů za výkon služby v době pandemie nemoci COVID-19.¹ Z toho důvodu žalobce odměnu požadoval. Ředitel věznice však žádost zamítl, neboť dospěl k závěru, že žalobce nesplnil podmínky pro poskytnutí odměny.
3. Na základě následného odvolání žalobce žalovaný rozhodnutí ředitele věznice zrušil a řízení zastavil. Odkázal na § 170 zákona o služebním poměru, podle kterého se v řízení ve věcech služebního poměru rozhoduje o právech a povinnostech účastníků. Odměna podle výše uvedeného ustanovení však představuje nenárokovou složku služebního příjmu, nárokovou složkou se stává až vydáním rozhodnutí o poskytnutí odměny, až v tu chvíli vzniká příslušníkovi právo na její vyplacení. Žalobce se tak domáhal přiznání práva, které mu nesvědčilo. Žádost tak považoval za zjevně právně nepřipustnou.

III. Řízení před soudem

4. Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že o jeho žádosti mělo být věcně rozhodnuto. Jelikož tomu tak nebylo, bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Žalobce měl za to, že ředitel věznice nesprávně posoudil míru mimořádnosti nebo významnosti výkonu jeho služby v době pandemie nemoci COVID-19. Žalovaný toto pochybení nezhojil. Dospěl-li žalovaný k závěru, že žalobce nemá na přiznání odměny nárok, měl jeho žádost zamítnout, nikoliv řízení zastavit. Žalovaný byl povinen napadené rozhodnutí náležitě odůvodnit, jinak bylo rozhodnutí nepřezkoumatelné.
5. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. Předně uvedl, že vláda usnesením č. 665 pouze uvolnila finanční prostředky za účelem vyplacení mimořádných odměn pro příslušníky vězeňské služby, kteří se v době pandemie nemoci COVID-19 podíleli na plnění úkolů stanovených opatřeními vlády. Z toho však nelze dovodit, že by všichni příslušníci vězeňské služby automaticky získali nárok na poskytnutí mimořádné odměny. Bylo na řediteli věznice, aby posoudil konkrétní situaci. Žalovaný setrval na svém stanovisku, že odměna podle § 123 zákona o služebním poměru představuje nenárokovou složku služebního příjmu. O žádosti žalobce tak nemělo být řízení ve věcech služebního poměru vůbec vedeno. Napadené rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění, ani jím nebylo porušeno právo na spravedlivý proces, neboť z něho bylo zjevné, jakými úvahami se žalovaný při svém rozhodování řídil.

IV. Posouzení věci

6. Žaloba není důvodná. Žalobci nesvědčilo právo na odměnu podle zákona o služebním poměru. Zároveň zákon ani nestanovil, že by mohl o odměnu požádat, jeho žádost tak

¹ Usnesení vlády č. 665 ze dne 19. 7. 2021 o mimořádném finančním ohodnocení příslušníků Vězeňské služby České republiky v souvislosti s pandemií nemoci COVID-19 a na změnu systematizace bezpečnostních sborů v kapitole 336 – Ministerstvo spravedlnosti v roce 2021.

byla zjevně právně nepřipustná. Žalovaný postupoval správně, když rozhodnutí ředitele věznice zrušil a řízení zastavil.

7. Soud předně uvádí, že otázkou řešenou v nynější věci, se již zdejší soud zabýval v rozsudcích č. j. 57 Ad 4/2022-35 ze dne 14. 7. 2022 a č. j. 77 Ad 4/2022-44 ze dne 26. 9. 2022, na jejichž podrobné odůvodnění lze odkázat. Na právní závěry těchto rozhodnutí byl žalobce ostatně soudem upozorněn. Přesto žaloba nepřinesla žádné nové skutečnosti či argumenty, kvůli kterým by se soud měl od svých předchozích závěrů odchýlit.
8. Žalobce podal žádost o poskytnutí mimořádné odměny za výkon služby v době pandemie nemoci COVID-19 podle § 123 písm. a) zákona o služebním poměru, který stanoví, že příslušníkovi lze poskytnout odměnu, kterou je možno jednorázově ocenit splnění mimořádného nebo zvláště významného služebního úkolu. Zákon však nestanovuje, že by o odměnu mohl příslušník požádat.
9. Příslušníkovi tedy podle § 123 písm. a) zákona o služebním poměru nevzniká právo žádat o odměnu ve chvíli, kdy mimořádný či zvláště významný úkol splní. Posouzení míry mimořádnosti nebo významnosti služebního úkolu nadto spočívá na služebním funkcionáři, který porovnává tento mimořádný úkol s běžnými úkoly. Je tedy jeho rozhodnutím, zda bude odměna příslušníkovi poskytnuta, či nikoliv. Vznik tohoto práva závisí na uvážení služebního funkcionáře (arg. „lze poskytnout“).
10. Byť by tedy příslušník podmínky pro přiznání odměny splnil tím, že zákonem kvalifikovaný úkol zvládl, nevzniká mu tím právo (ani nárok) na odměnu v zákonem nestanovené výši. Právo na mimořádnou odměnu by žalobci vzniklo teprve rozhodnutím, kterým je jeho mimořádné pracovní úsilí oceněno a konkrétní částka mu byla jako odměna přiznána.
11. Usnesením vlády České republiky č. 665 došlo pouze ke zvýšení finančních prostředků ze státního rozpočtu na pokrytí odměn pro příslušníky vězeňské služby, kteří se v době pandemie nemoci COVID-19 podíleli na plnění úkolů stanovených opatřeními vlády. Nebylo jím schváleno poskytnutí odměny ve výši 20 000 Kč pro každého příslušníka, tak jak tvrdil žalobce. Zda byla odměna příslušníkovi poskytnuta a její konkrétní výše tak záviselo na rozhodnutí služebního funkcionáře.
12. Protože žalobci právo na odměnu nesvědčilo a zákonu mu nepřiznával ani právo o tuto odměnu požádat, je závěr žalovaného správný: žádost žalobce byla zjevně právně nepřipustná. Ředitel věznice měl řízení podle § 179 věty první zákona o služebním poměru zastavit, nikoliv vydat zamítavé rozhodnutí o žádosti.
13. Žalovaný proto postupoval správně, když tuto vadu v odvolacím řízení zhojil tak, že rozhodnutí ředitele věznice zrušil a řízení zastavil. Zákon o služebním poměru v § 190 odst. 8 větě druhé stanoví, že jsou-li pro to důvody, odvolací orgán rozhodnutí změnit nebo zruší a řízení zastaví. Výčet těchto důvodů již zákon o služebním poměru neupravuje, lze tedy na tato řízení subsidiárně použít správní řád tam, kde zákon o služebním poměru nestanoví jinak i v případě, že na správní řád výslovně neodkazuje (srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 327/2019-109 ze dne 10. 12. 2019, č. 3967/2020 Sb. NSS, odst. 33). Podle § 45 odst. 3 věty první a druhé správního řádu nesmí být žádost zjevně právně nepřipustná. Takovou žádost správní orgán neprojedná a řízení zastaví (§ 66).

14. V řízení před žalovaným existoval důvod pro zrušení rozhodnutí ředitele věznice a zastavení řízení, což žalovaný správně učinil. Námitce žalobce, že měl žalovaný o žádosti věcně rozhodnuto, tak nelze přisvědčit.
15. I kdyby žalovaný o žádosti věcně rozhodl, jak požadoval žalobce, výsledek by byl stejný – odměna by žalobci nebyla poskytnuta. Lze pochopit tvrzení žalobce, že po věcném posouzení jeho žádosti – byť negativním – by se při znalosti konkrétních důvodů dozvěděl, proč jemu odměna poskytnuta nebyla a ostatním příslušníkům ano. Z výše uvedených důvodů však o žádosti žalobce nemělo být řízení ve věcech služebního poměru vůbec vedeno. Takové řízení nelze vést pouze proto, že žalobce požaduje sdělení konkrétní důvodů, proč mu odměna nebyla poskytnuta.
16. Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění. Žalovaný zcela srozumitelně a podrobně vysvětlil, proč rozhodnutí ředitele věznice zrušil a řízení zastavil na str. 5–9 napadeného rozhodnutí. Žalobce se domáhal přiznání práva, které mu nenáleželo, žalovaný tudíž musel rozhodnutí ředitele věznice zrušit a řízení zastavit. Tento svůj závěr žalovaný řádně vysvětlil s odkazy na zákonná ustanovení a judikaturu nejvyšších soudů. Na závěr žalovaný vypořádal i námitky žalobce týkající se neprovedení navrhovaného důkazu a tvrzeného pochybení poradní komise žalovaného. Žalobce pouze nesouhlasil se závěrem žalovaného, který řízení zastavil, nepřinesl však žádné konkrétní skutečnosti, proč tomu tak nemělo být.
17. Nedůvodná byla též námitka týkající se porušení práva na tzv. spravedlivý proces žalobce podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod. Žalobce měl možnost se domáhat svého (domnělého) práva stanoveným postupem. Výsledek tohoto postupu je řádně odůvodněné rozhodnutí, že toto právo žalobci právní úprava vůbec nepřiznává a o žádosti žalobce nemělo být řízení vůbec vedeno.
18. Jakkoliv tedy řízení skončilo procesním rozhodnutím, fakticky došlo i k posouzení sporné otázky hmotného práva. Požadavky č. 36 odst. 1 Listiny tedy byly dodrženy.
19. V této souvislosti soud uvádí, že příslušník není zbaven soudní ochrany svých práv v případě, že by mu na rozdíl od jeho srovnatelných kolegů odměna nebyla přiznána z důvodu nerovného zacházení. Bezpečnostní sbor je totiž povinen zajišťovat rovné zacházení se všemi příslušníky, mj. pokud jde o odměňování, jiná peněžitá plnění a plnění peněžité hodnoty (§ 77 odst. 8 zákona o služebním poměru). V takovém případě může příslušník postupovat podle § 77 odst. 9 zákona o služebním poměru a domáhat se soudní ochrany v civilním řízení (srov. usnesení zvláštního senátu pro rozhodování některých kompetenčních sporů č. j. Konf 8/2020-21 ze dne 24. 9. 2021, č. 4265/2021 Sb. NSS, odst. 29 a 31). Stručně řečeno, žalobce nemá subjektivní právo na mimořádnou odměnu, ale má subjektivní právo na rovné zacházení uplatnitelné před civilním soudem. To však nebylo a nemůže být předmětem nynějšího rozhodnutí.

V. Závěr

20. Napadené rozhodnutí z výše uvedených důvodů netrpí vadami řízení a žalovaný posoudil rozhodnou otázku správně. Soud proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
21. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů od jeho doručení u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 17. května 2023

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu